

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ДЗ «ЛУГАНСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ТАРАСА ШЕВЧЕНКА»**

Кафедра соціальної педагогіки

РОБОЧА ПРОГРАМА

освітнього компонента «**Діагностика, прогнозування та проєктування в соціогуманітарній сфері**»

для другого (магістерського) рівня вищої освіти
галузь знань: 23 Соціальна робота

спеціальність (спеціальності): 231 Соціальна робота

освітня програма (освітні програми): Соціальна робота. Соціальна педагогіка.
Практична психологія

ЗАТВЕРДЖЕНО

на засіданні кафедри
Протокол № 1 від 25 серпня 2022 р.

Завідувач кафедри С.Клиш (підпис)

1. Назва освітнього компонента.

Діагностика, прогнозування та проектування в соціогуманітарній сфері

2. Тип освітнього компонента.

Обов'язковий

3. Рік (роки) навчання.

1

4. Семестр / семестри.

1

5. Кількість кредитів ECTS.

6

6. Відомості про викладача (викладачів).

Пашко Тетяна Анатоліївна – кандидат психологічних наук, доцент, завідувач кафедри психології, e-mail: tatjana.pashko@gmail.com

Отрощенко Наталія Леонідівна – кандидат педагогічних наук, доцент, доцент кафедри соціальної педагогіки, e-mail: nataliy29ot@gmail.com

7. Очікувані результати навчання.

Вивчення курсу сприяє:

Формуванню інтегральної компетентності: здатність вирішувати складні завдання і проблеми у процесі навчання та професійної діяльності у сфері соціальної роботи, соціальної педагогіки і психології, що передбачає проведення досліджень та/або здійснення інновацій і характеризується комплексністю та невизначеністю умов і вимог.

Курс сприяє формуванню:

Загальних компетентностей:

ЗК 2. Здатність розробляти та управляти проєктами.

ЗК 6. Здатність виявляти ініціативу та підприємливість.

ЗК 7. Здатність до адаптації та дії в новій ситуації.

ЗК 8. Здатність генерувати нові ідеї (креативність).

Спеціальних компетентностей:

СК1. Здатність до розуміння та використання сучасних теорій, методологій і методів міждисциплінарного дослідження, у тому числі методи математичної статистики, кількісні соціологічні методи, доказові методики і техніки практичної діяльності стосовно завдань соціальних, соціально-педагогічних і психологічних фундаментальних і прикладних досліджень.

СК 2. Здатність до виявлення, теоретичного, методологічного та емпіричного аналізу актуальних проблем соціальної роботи, соціальної педагогіки і психології, факторів досягнення соціального і психологічного благополуччя різних груп населення.

СК 4. Здатність професійно діагностувати, прогнозувати, проектувати та моделювати соціальні ситуації.

СК 6. Здатність до впровадження інноваційних методів і технологій практикування та управління в системі соціальної роботи, соціально-педагогічної діяльності і психологічної допомоги клієнтам у складних життєвих ситуаціях.

СК 13. Здатність до ефективного менеджменту організації у сферах соціальної роботи, соціально-педагогічної і психологічної діяльності.

Вивчення курсу повинно забезпечити досягнення здобувачами таких *програмних результатів навчання:*

ПРН 1. Розв'язувати складні задачі і проблеми, що потребують оновлення й інтеграції знань в умовах неповної / недостатньої інформації та суперечливих вимог.

ПРН 2. Показувати глибинне знання та системне розуміння теоретичних концепцій, як із галузі соціальної роботи, так і з інших галузей соціогуманітарних наук.

ПРН 4. Розробляти критерії та показники ефективності професійної діяльності, застосовувати їх в оцінюванні виконаної роботи, пропонувати рекомендації щодо забезпечення якості соціальних і психологічних послуг та управлінських рішень.

ПРН 6. Застосовувати загальне та спеціалізоване програмне забезпечення для вирішення професійних задач та здійснення наукового дослідження.

ПРН 7. Автономно приймати рішення в складних і непередбачуваних ситуаціях.

ПРН 8. Демонструвати ініціативу, самостійність, оригінальність, генерувати нові ідеї для розв'язання завдань професійної діяльності.

ПРН 10. Розробляти програми соціально-психологічних інтервенцій (тренінг, психотерапія, консультування, тощо), провадити їх в індивідуальній та груповій роботі, оцінювати якість.

ПРН 12. Розробляти, апробувати і втілювати соціальні проекти і технології.

ПРН 13. Застосовувати іноземні джерела при виконанні завдань науково-дослідної та прикладної діяльності, висловлюватися іноземною мовою як усно, так і письмово.

ПРН 15. Організовувати спільну діяльність фахівців різних галузей і непрофесіоналів, здійснювати їх підготовку до виконання завдань соціальної роботи, соціальної педагогіки, практичної психології, ініціювати командування та координувати командну роботу.

ПРН 16. Самостійно будувати та підтримувати цілеспрямовані, професійні взаємини з широким колом людей, представниками різних спільнот і організацій, аргументувати, переконувати, вести конструктивні переговори, результативні бесіди, дискусії, толерантно ставитися до альтернативних думок.

ПРН 17. Виконувати рефлексивні практики в контексті цінностей соціальної роботи, соціальної педагогіки, практичної психології, відповідальності, у тому числі для запобігання професійного вигорання.

ПРН 18. Аналізувати соціальний та індивідуальний контекст проблем особи, сім'ї, соціальної групи, громади, формулювати мету і завдання соціальної роботи, планувати втручання в складних і непередбачуваних обставинах відповідно до цінностей соціальної роботи, соціальної педагогіки, практичної психології.

ПРН 19. Самостійно й автономно знаходити інформацію необхідну для професійного зростання, опановувати її, засвоювати та продукувати нові знання, розвивати професійні навички та якості.

Soft skills: уміння налагоджувати міжособистісні контакти; працювати в команді; креативність; вміння прогнозувати; гнучкість, швидка адаптація до змін та ін.

8. Передумови (актуальні знання, необхідні для опанування освітнього компонента).

Курс: «Філософія» (рівень бакалаврату), «Загальна педагогіка» (рівень бакалаврату), «Соціологія» (рівень бакалаврату), «Психологія» (рівень бакалаврату), «Соціально-педагогічна діагностика» (рівень бакалаврату).

9. Зміст освітнього компонента.

№	Змістовні модулі та їхня структура	Денна форма навчання					Заочна форма навчання				
		Загальна кількість	лекції	Практичні заняття	Лабораторні роботи	Самостійна робота	Загальна кількість	лекції	Практичні заняття	Лабораторні роботи	Самостійна робота
Змістовий модуль 1											
СУЧАСНІ МЕТОДИ ПСИХОДІАГНОСТИКИ В СОЦІОГУМАНІТАРНІЙ СФЕРІ											
1.1.	Психодіагностика як наука та практична галузь знань	18	2	2	–	14	18	2	–	–	16
1.2.	Психодіагностика	18	2	2	–	14	18	–	2	–	16

	самосвідомості										
1.3.	Діагностика інтелекту та здібностей	18	2	2	–	14	18	–	2	–	16
1.4.	Психодіагностика особистості	18	2	2	–	14	18	2	2	–	14
1.5.	Психодіагностика міжособистісних взаємин	18	4	4	–	10	18	2	–	–	16
Змістовий модуль 2											
СУЧАСНІ ПІДХОДИ ДО ПРОЄКТУВАННЯ ТА ПРОГНОЗУВАННЯ В СОЦІОГУМАНІТАРНІЙ СФЕРІ											
2.1.	Сучасні підходи до соціального проєктування	22	2	2	–	18	22	2	–	–	20
2.2.	Поняття та сутність технології розробки та реалізації соціального проєкту	22	4	4	–	14	22	–	2	–	20
2.3.	Соціальне прогнозування як фактор оцінки життєздатності соціального проєкту	24	4	4	–	16	24	2	2	–	20
2.4.	Форми презентації результатів проєктної діяльності	22	2	2	–	18	22	2	2	–	18
ЗАГАЛЬНА КІЛЬКІСТЬ ГОДИН		180	24	24	–	132	180	12	12	–	156

10. Список рекомендованої навчальної літератури.

Основна навчальна література:

1. Бондаренко Н.О. Соціальна діагностика: підручник для студ. напряму «Соціальна робота». Київ, 2021. 240 с.
2. Біла О. О. Соціально-педагогічне проєктування в закладах дошкільної, початкової та позашкільної освіти (контекст університетської підготовки соціологів) : навч.-метод. посіб. Одеса : «Астропринт», 2019.
3. Галушак М. П., Галушак О. Я., Кужда Т. І. Прогнозування соціально-економічних процесів : навч. посіб. Тернопіль: ФОП Паляниця, 2021. 160 с.
4. Гевчук Н. С., Савель І. С. Соціальне проєктування : навч.-метод. посіб. / автор-упоряд. Н. С. Гевчук, І.С. Савель. Кам'янець-Подільський : Медобори2006, 2018. 153 с.
5. Застосування діагностичних мінімумів в діяльності працівників психологічної служби : [метод. рек.] / авт.-упор.: В. М. Горленко, В. Д. Острова, Н. В. Сосновенко, І. І. Ткачук ; за заг. ред. В. Г. Панка. Київ : УНМЦ практичної психології і соціальної роботи, 2018. 106 с.
6. Конспект лекцій з дисципліни «Соціальне прогнозування та актуальні проблеми соціогуманітарних наук» для здобувачів вищої освіти другого (магістерського) рівня спеціальності 054 «Соціологія» за освітньо-професійною програмою «Соціологія» / Богомаз К. Ю. Кам'янське, ДДТУ, 2018. 180 с. URL : <https://www.dstu.dp.ua/Portal/Data/7/15/7-15-k1100.pdf>
7. Отрощенко Н. Л. Діагностика сформованості ціннісних орієнтацій учнівської молоді сходу України в умовах пропагандистської війни. *Вісник ЛНУ імені Тараса Шевченка. Педагогічні науки.* 2017. №1 (306) лютий 2017. Ч. І. С. 47–57.
8. Міжнародні та національні соціальні проєкти та програми: комплекс навчально-методичного забезпечення навчальної дисципліни: навч. посіб. для здобувачів ступеня магістра за спеціальністю 231 «Соціальна робота» / КПІ ім. Ігоря Сікорського ; уклад.: С. В. Гераськов. Київ : КПІ ім. Ігоря Сікорського, 2022. 93 с. URL : <http://surl.li/dkrav>

9. Пашко Т. А. Індивідуально психологічні детермінанти професійного становлення психолога. *Вісник ЛНУ імені Тараса Шевченка. Педагогічні науки*. 2018. №8(322). Ч.ІІ. С. 104-109.
10. Соціально-педагогічна діагностика дітей та родин, які опинились в складних життєвих обставинах : метод. рек. / авт.-упор. В. Г. Панок, З.О. Гаркавенко, О.Г. Карагодіна, А. С. Шапошнікова. [2-е вид., стереотип.]. Київ : УНМЦ практичної психології і соціальної роботи, 2017. 76 с.
11. Sur, D., Ashcroft, R., Adamson, K. et al. (2022). Examining diagnosis as a component of Social Workers' scope of practice: a scoping review. *Clin Soc Work J*. DOI: <https://doi.org/10.1007/s10615-022-00838-y>
12. Verhagen M.D. (2022) A Pragmatist's Guide to Using Prediction in the Social Sciences. *Socius*, 8. DOI : <https://doi.org/10.1177/23780231221081702>

Додаткові джерела

1. Гончарова С. Ю. Буряк І. В., Гончаров А. Б. Соціальне підприємництво : сутність, ознаки та місце у діяльності сучасних домогосподарств. *Науковий вісник Херсонського державного університету. Серія «Економічні науки»*. 2017. № 27/2. С. 125– 130.
2. Івановська Н. В., Шульгіна В. Д., Яковлев О. В. Соціокультурне проектування в мистецтві : теорія та практика : підручник. Київ : Національна академія керівних кадрів культури і мистецтв, 2018. 196 с.
3. Олтаржевський Д. О. Соціальна реклама : навч. посіб. Київ : Центр вільної преси, 2016. 120 с.
4. Отрощенко Н. Л. До питання формування ціннісних орієнтацій учнівської молоді сходу України як соціально-педагогічної інвестиції в успішне майбутнє регіону. *Гібридна війна на Сході України в міждисциплінарному вимірі: витоки, реалії, перспективи реінтеграції* : зб. наук. праць / за заг. ред. В. С. Курило, С. В. Савченко, О. Л. Караман. Старобільськ : ДЗ «ЛНУ імені Тараса Шевченка», 2017. С. 306–313.
5. Отрощенко Н. Л. Педагогіка партнерства як основа у процесі надання комплексної допомоги учням щодо вибору ними шляху подальшого навчання. *Теоретико-практичні засади партнерської взаємодії соціономічної та освітньої сфер* : зб. наук. праць за матер. міжрегіонального науково-методичного онлайн-семінару (Хмельницький, 26 квітня 2022 р.) / за ред. Л. О. Данильчук. Хмельницький : 2022. С. 135–139.
6. Пашко Т. А. Психологічні особливості змін у свідомості мирних жителів зони АТО. *Гібридна війна на Сході України в міждисциплінарному вимірі: витоки, реалії, перспективи реінтеграції*: зб. наук. праць. 2017. С. 215–222.
7. Соціальне підприємництво: від ідеї до суспільних змін : посіб. / А. О. Корнецький, М. А. Гончарова, В. Я. Назарук та ін. Київ: ТОВ «ПІДПРИЄМСТВО «ВІ ЕН ЕЙ», 2017. 188 с.
8. Грабовенко Н. В. Методичні рекомендації щодо забезпечення самостійної роботи студентів з дисципліни «Проектування соціальних технологій» (для бакалаврів). К. : МАУП, 2017. 37 с.
9. Соціальне проектування: метод. рекомендації до практик завдань для студ. спец. 232 Соціальне забезпечення другого (магістерського) рівня / уклад. С. Ю. Гончарова. Харків : ХНЕУ ім. С. Кузнеця, 2020. 49 с. URL : <http://surl.li/dkrqb>
10. Шаповалова Т. Соціальне підприємництво і фандрейзинг : навч. посіб. Київ : МФСА: 2016. 186 с.
11. Shah, A., Anderson, K. G., Li, X., Meadows, J. T., & Breitsprecher, T. B. (2019). Clinical social work scope of practice related to diagnosis. *Clinical Social Work Journal*, 47(4), 332–342. <https://doi.org/10.1007/s10615-018-0693-2>

Інформаційні ресурси

1. Національна бібліотека України імені В.І. Вернадського. URL: <http://www.nbuv.gov.ua>
2. Національна академія педагогічних наук України. URL : <https://naps.gov.ua/ua/>
3. Державна служба статистики України URL: <http://www.ukrstat.gov.ua/>
4. Офіційний портал Верховної Ради України. URL : <https://www.rada.gov.ua/>
5. Міністерство освіти і науки України URL: <https://mon.gov.ua/ua>
6. Міністерство соціальної політики України. URL : <https://www.msp.gov.ua/>

7. Український науково-методичний центр практичної психології і соціальної роботи URL : <http://www.psyua.com.ua/>
8. Бібліотека Луганського національного університету імені Тараса Шевченка. URL : <http://libr.luguniv.edu.ua/>
9. Цифровий репозиторій Луганського національного університету імені Тараса Шевченка. URL: <http://dspace.luguniv.edu.ua/xmlui/>
10. National Association of Social Workers. Social Work Practice. URL : <https://www.naswnyc.org/page/420>
11. • Standardized Instruments of Assessment & Diagnosis in Social Work. URL : <https://study.com/academy/lesson/standardized-instruments-of-assessmentdiagnosis-in-social-work.html>

11. Технології викладання та атестації.

Діяльність здобувача освіти:

- опанування теоретичного матеріалу;
- виступ з повідомленням на практичному занятті;
- презентація доповіді на практичному занятті;
- участь у дискусії на практичному занятті;
- самостійне конспектування першоджерел та їх аналіз, створення структурно-логічних схем;
- виконання завдань для самостійної роботи;
- анотація прочитаної додаткової літератури з курсу, бібліографічний опис, тематичні розвідки
- участь у командних навчальних проєктах;
- підготовка реферату з будь-якої теми курсу;
- виступи на наукових заходах;
- підготовка наукової статті з будь-якої теми курсу.

Поточний контроль:

Поточний контроль здійснюється за допомогою усного опитування; письмового контролю, модульних контрольних робіт.

Форма семестрового контролю:

Екзамен.

12. Критерії оцінювання (у %).

Семестрову рейтингову оцінку розраховують, виходячи з критеріїв:

- модульні контрольні роботи – 50%;
- результати роботи на практичних заняттях – 40%;
- самостійна робота – 10%.

13. Мова викладання.

Українська